

EK-H

İÇİNDEKİLER

EK-H.....	1
EKLER İÇİN VAKA ÇALIŞMASI: "DİRENÇLİ OSB" PROFİLİ.....	3
1. Genel Kurumsal Bilgiler.....	4
2. Coğrafi Konum ve Risk Bağlamı	4
3. OSB Yönetimi Tarafından Sunulan Kritik Hizmetler.....	4
4. Yönetim Sistemleri Durumu	5
5. Mevcut İSYS'nin Durumu	5
EK H: OLAY YÖNETİM MERKEZİ (ADOM) KURULUM VE İŞLETİM REHBERİ.....	6
H.1 Giriş ve ADOM'un Amacı	7
H.2 ADOM Lokasyon Seçimi ve Fiziksel Özellikler.....	7
H.3 ADOM Altyapı ve Kaynak Gereksinimleri Kontrol Listesi	7
H.4 ADOM Organizasyon Yapısı ve Roller.....	8
H.5 ADOM Aktivasyon ve İşletim Prosedürleri.....	9

EKLER İÇİN VAKA ÇALIŞMASI: "DİRENÇLİ OSB" PROFİLİ

ÖNEMLİ NOT: Bu kılavuzun eklerinde yer alan tüm doldurulmuş şablonlar, dokümanlar ve örnekler, aşağıda özellikleri tanımlanan varsayımsal "**Dirençli Organize Sanayi Bölgesi (Dirençli OSB)**" senaryosu üzerinden hazırlanmıştır.

Bu yaklaşımın amacı, İş Sürekliliği Yönetim Sistemi (İSYS) kurulumunun her aşamasında üretilen dokümanların birbirleriyle nasıl ilişkilendirildiğini ve teorik bilgilerin pratik bir OSB ortamına nasıl uyarlandığını somut bir şekilde göstermektir. Kullanıcıların, buradaki örnekleri kendi OSB'lerinin büyüklüğüne, sektörüne ve risk profiline göre uyarlamaları gerekmektedir.

DİRENÇLİ OSB KURUMSAL PROFİLİ

1. Genel Kurumsal Bilgiler

- **OSB Adı:** Dirençli Organize Sanayi Bölgesi (Kısaca "Dirençli OSB")
- **Türü:** Karma Organize Sanayi Bölgesi (Farklı sektörlerden çeşitli büyüklükte firmalara ev sahipliği yapmaktadır).
- **Hukuki Durum:** 4562 Sayılı OSB Kanunu'na göre kurulmuş Özel Hukuk Tüzel Kişiliği.
- **Büyüklük ve Kapasite:**
  - **Toplam Alan:** Yaklaşık 650 Hektar.
  - **Toplam Sanayi Parseli Sayısı:** Yaklaşık 180 adet.
  - **Faal Katılımcı Firma Sayısı:** Yaklaşık 150 adet.
  - **Sektörel Dağılım:** Metal işleme, makine imalatı, otomotiv yan sanayi, kimya, gıda ve ambalaj sektörleri ağırlıklı.
  - **Toplam Çalışan Sayısı (Katılımcılar Dahil):** Yaklaşık 18.000 kişi.
  - **OSB Yönetim Personeli Sayısı:** Yaklaşık 60 kişi (teknik, idari, güvenlik vb.).

2. Coğrafi Konum ve Risk Bağlamı

- **Konum:** Marmara Bölgesi'nde, önemli bir sanayi ve ticaret merkezine yakın konumdadır.
- **Lojistik Bağlantılar:** Ana karayolu ve demiryolu ağlarına erişimi vardır; yakınında uluslararası bir liman bulunmaktadır.
- **Çevresel ve Doğal Riskler:**
  - **Deprem:** 1. Derece Deprem Bölgesi'ne yakın bir lokasyondadır ve aktif fay hatlarından etkilenme potansiyeli bulunmaktadır.
  - **Sel/Taşkın:** OSB'nin bir kısmından geçen küçük bir dere yatağı ve şiddetli yağışlar nedeniyle, özellikle alçak kotlardaki parseller ve altyapı için kısmi sel ve taşkın riski mevcuttur.
  - **Meteorolojik Riskler:** Şiddetli rüzgar ve fırtına, kış aylarında yoğun kar yağışı ve buzlanma potansiyeli vardır.
- **Endüstriyel Riskler:** Karma OSB yapısı nedeniyle yangın, patlama ve kimyasal sızıntı riskleri mevcuttur; bölge içinde BEKRA (Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi) kapsamında değerlendirilen tesisler bulunmaktadır.

3. OSB Yönetimi Tarafından Sunulan Kritik Hizmetler

İş Sürekliliği Yönetim Sistemi (İSYS) kapsamına alınan temel hizmetler şunlardır:

- **Elektrik Dağıtımı:** Orta Gerilim (OG) ve Alçak Gerilim (AG) şebeke işletimi.
- **Su Temini:** Kullanma ve Proses suyu temini ve dağıtımı.

- **Atık Su Yönetimi:** Endüstriyel ve evsel atıksu toplama ve Merkezi Atık Su Arıtma Tesisi (AAT) işletimi.
- **Doğalgaz:** Basınç düşürme ve dağıtım hizmetleri.
- **Ulaşım:** OSB içi yol ağı bakımı ve erişim yönetimi.
- **Güvenlik:** 7/24 giriş-çıkış kontrolü, devriye ve CCTV izleme içeren fiziki güvenlik hizmetleri.
- **İdari Hizmetler:** Ruhsatlandırma, katılımcı ilişkileri ve mali işler.
- **BT Altyapısı:** OSB Yönetimi için temel BT ve haberleşme altyapısı desteği.
- **Atık Yönetimi:** Katı atık yönetimi koordinasyonu ve Geçici Depolama Alanı işletimi.
- **Acil Müdahale:** OSB bünyesindeki İtfaiye Teşkilatı ile ilk müdahale hizmetleri.

4. Yönetim Sistemleri Durumu

OSB yönetimi halihazırda aşağıdaki standartları uygulamaktadır:

- **ISO 9001:2015** Kalite Yönetim Sistemi (Sertifikalı).
- **ISO 14001:2015** Çevre Yönetim Sistemi (Sertifikalı).
- **ISO 45001:2018** İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (Uygulama aşamasında, belgelendirme süreci devam ediyor).

5. Mevcut İSYS'nin Durumu

"Dirençli OSB", ISO 22301 standardına uyumlu bir İSYS kurma kararı almıştır. Kılavuzun "Bölüm 0: Temel Oluşturma ve Planlama" aşaması (Politika, Kapsam, Bağlam Analizi) tamamlanmış ve onaylanmıştır. Şu anda "Bölüm 1: İş Etki Analizi" çalışmaları yürütülmektedir.

Ek H: Olay Yönetim Merkezi (ADOM) Kurulum ve İşletim Rehberi

Olay Yönetim Merkezi (ADOM) Kurulum ve İşletim Rehberi

H.1 Giriş ve ADOM'un Amacı

Bir kesinti veya kriz anında, farklı ekiplerin koordinasyon içinde çalışması, doğru bilginin doğru zamanda doğru kişilere ulaşması ve stratejik kararların hızla alınabilmesi, müdahalenin başarısı için hayati önem taşır. Olay Yönetim Merkezi (OMM), Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi veya Acil Durum Operasyon Merkezi (ADOM), tüm bu faaliyetlerin yürütüldüğü merkezi komuta, kontrol, koordinasyon ve iletişim üssüdür.

Bu ekin amacı, bir OSB'nin kendi ADOM'unu nasıl kurabileceği, hangi kaynaklara ihtiyaç duyacağı ve bir olay anında bu merkezi nasıl işletebileceği konusunda pratik bir rehber sunmaktır. Bu rehber, ISO 22301, DRI Profesyonel Pratikleri (PP5) ve BCI İyi Uygulama Kılavuzları gibi uluslararası standartlar ve iyi uygulamaları temel almaktadır.

H.2 ADOM Lokasyon Seçimi ve Fiziksel Özellikler

Doğru lokasyonun seçilmesi, ADOM'un olay anında işlevini yerine getirebilmesi için kritiktir.

- **Birincil ve Alternatif ADOM:** OSB'nin en az iki ADOM lokasyonu belirlemesi tavsiye edilir:
  - **Birincil ADOM:** Genellikle OSB Yönetim Binası içinde, kolayca erişilebilen ve günlük işlerde de kullanılabilir (örneğin, büyük bir toplantı odası) bir alandır.
  - **Alternatif ADOM:** Birincil ADOM'u etkileyebilecek aynı tehlikelerden (yangın, deprem, sel vb.) etkilenmeyecek, **tesis dışında farklı bir lokasyonda** bulunan bir yedek merkezdir. Bu, OSB'ye ait başka bir tesis, komşu bir kuruluşla yapılan karşılıklı yardım anlaşması kapsamındaki bir alan veya ticari bir ofis sağlayıcısından kiralanan bir yer olabilir.
- **Lokasyon Seçim Kriterleri:**
  - **Düşük Risk:** Sel, deprem gibi doğal afet risklerinin daha az olduğu bir bölgede olmalıdır.
  - **Erişilebilirlik:** Kilit personelin 7/24 kolayca ve güvenli bir şekilde ulaşabileceği bir konumda olmalıdır.
  - **Güvenlik:** Fiziksel erişim kontrolü sağlanabilmelidir.
  - **Büyüklik:** Olay anında görev alacak Kriz Yönetim Ekibi (KYE) ve Olay Koordinasyon Ekibi (OKE) üyelerini rahatça alacak büyüklükte olmalıdır.
  - **Altyapı:** Yeterli güç, iletişim ve iklimlendirme altyapısına sahip olmalıdır.

H.3 ADOM Altyapı ve Kaynak Gereksinimleri Kontrol Listesi

Etkili bir ADOM'da bulunması gereken asgari kaynaklar ve altyapı aşağıda listelenmiştir:

- **Güç Altyapısı:**
  - [ ] Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS)
  - [ ] Jeneratör (otomatik devreye giren ve en az 48-72 saatlik yakıt stoğu olan)
  - [ ] Yeterli sayıda ve dağıtımda elektrik prizleri

- **İletişim Altyapısı:**
  - Yedekli internet bağlantısı (farklı servis sağlayıcılardan)
  - Sabit telefon hatları ve telekonferans cihazı
  - Uydu telefonu (karasal hatların kesilme riskine karşı)
  - OSB içi anons ve telsiz sistemine doğrudan bağlantı
- **BT Altyapısı:**
  - Ağa bağlı bilgisayarlar ve dizüstü bilgisayarlar
  - Çok fonksiyonlu yazıcı/tarayıcı/fotokopi makinesi
  - Projeksiyon cihazı veya büyük ekran TV'ler (durum haritaları ve sunumlar için)
- **Bilgi Yönetimi Araçları:**
  - En az iki adet büyük beyaz tahta ve/veya flip-chart
  - Farklı renklerde kalemler, mıknatıslar, post-it notlar
  - Olay Kayıt Formları (Loglar) için basılı şablonlar
  - ADOM çalışma düzenini gösteren panolar (örneğin, Mevcut Durum, Atanan Görevler, Bekleyen Kararlar)
- **Kritik Dokümantasyon (Hem Basılı Hem de Dijital Kopyalar):**
  - Tüm İş Sürekliliği, Acil Durum ve Kriz Yönetimi Planları
  - Acil Durum İletişim Listeleri (Tüm ekipler ve dış paydaşlar)
  - OSB altyapı şemaları, vaziyet planları ve bina kat planları
  - Kritik tedarikçi sözleşmeleri ve sigorta poliçeleri
- **Ofis ve Refah İmkanları:**
  - Masa ve sandalyeler
  - Temel kırtasiye malzemeleri
  - Saat (tüm ADOM'dan görülebilen)
  - Su, çay/kahve, uzun süreli durumlar için basit yiyecekler
  - İlk yardım çantası
  - Dinlenme alanı (mümkünse)

H.4 ADOM Organizasyon Yapısı ve Roller

ADOM aktive edildiğinde, **Ek E.1**'de tanımlanan Olay Yönetim Yapısı'ndaki Stratejik (KYE) ve Taktiksel (OKE) seviye ekiplerin üyeleri bu merkezde görev yapar. ADOM içindeki temel roller şunlardır:

- **Olay Koordinatörü (OKE Lideri):** ADOM'un genel işleyişini, toplantı ritmini ve bilgi akışını yönetir.

- **Kayıt Tutucu:** Tüm önemli bilgileri, alınan kararları ve atanan görevleri zaman damgasıyla olay kayıt formuna işler.
- **Ekip Liderleri:** Kendi alanlarıyla ilgili (altyapı, BT, idari vb.) durum güncellemelerini sunar ve kendi ekiplerini ADOM'dan gelen talimatlarla yönlendirir.
- **İletişim Sorumlusu:** KYE'den gelen onaylı mesajları ilgili kanallara iletir ve dışarıdan gelen bilgi taleplerini yönetir.

H.5 ADOM Aktivasyon ve İşletim Prosedürleri

- **Aktivasyon Kriterleri:** ADOM'un aktive edilme kararı, genellikle **Kriz Yönetimi Planı** içinde tanımlanan kriterlere göre (örneğin, olayın birden fazla birimi etkilemesi, RTO'ları tehdit etmesi, dış müdahale gerektirmesi), KYE Lideri tarafından verilir.
- **İşletim Protokolleri:**
  - **Toplantı Ritmi:** ADOM aktive edildiğinde, durum değerlendirmesi ve koordinasyon için düzenli bir toplantı ritmi (örneğin, ilk 8 saat boyunca saat başı, sonra her 4 saatte bir) oluşturulur.
  - **Bilgi Yönetimi:** Tüm bilgiler ADOM'daki beyaz tahtalarda veya ekranlarda herkesin görebileceği şekilde ortak bir operasyonel resim oluşturmak için kullanılır.
  - **Vardiya Değişimi:** Uzun süren olaylarda, görevli personelin vardiya devir teslimini nasıl yapacağına dair bir prosedür olmalıdır.
- **De-aktivasyon:** Kriz durumu sona erdiğinde ve operasyonlar normale dönmeye başladığında, yine KYE Lideri'nin kararıyla ADOM de-aktive edilir ve olay sonrası değerlendirme süreci başlar.